

GAZETA LOSOWAŃ i HANDLOWA

Warunki prenumeraty.

W Krakowie:
Rocznie z dostawą
do domu . . . . kor. 3.40
Na prowincję . . . 3.60
Do Król. Polskiego „ 6.—
Do innych państw
europejskich . . „ 7.—

Numer pojedynczy 20 ha.

Prenumeratę przyjmuje Ad-
ministracja oraz Biuro dzien-
ników pp. Hopcasa i Sało-
monowej w Krakowie,
we Lwowie: Dom bankowy
Wiktora Chajesa i Spółki
ul. Sykstuska 8.

MERKURY

DWUTYGODNIK

z dokładnym wykazem bieżących ciągnięć losów, listów
zastawnych i innych papierów wartościowych z dodatkiem
corocznym: **Rocznik finansowy.**

Działy: ekonomiczny, handlowy, asekuracyjny i informacyjny.

Redakcja i administracja
w Krakowie, Rynek główny 5.
Nr telefonu 854.

Wychodzi (bezpośrednio
po każdym ważnym cią-
gnięciu) 2 i 16 każdego
miesiąca.

Ogłoszenia po 15 hal. od
wiersza, reklama 40 hal.
przyjmuje Administracja
oraz Rudolf Mosse w Wie-
dniu (także w Berlinie,
Wrocławiu, Hamburgu itd.)

Kraków

Rynek główny nr. 5 Nr. telefonu
354.

Kraków.

TREŚĆ:

Losy.	Str.
Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874	2
Losy państwowe z r. 1860	2
Losy włoskie czerwonego Krzyża	1
Losy Fryburgskie 15 frank.	2
Losy Brunświckie 20-talarowe	1
3% losy węgierskie hipot.	1

Listy zastawne.	
4% listy zast. galic. Tow. kred. ziem.	2
4% i 4 1/2% listy hipot. gal. Banku hipot.	3
4 1/2% i 4 1/2% listy zastawne Tow. kred. ziemsk. Król. Polskiego	3
4% listy likwidacyjne Król. Polskiego	4
Dział ekonomiczny.	
Wychowanie młodzieży w duchu handlo- wo-przemysłowym	4

Kronika handlowa	5
Przegląd giełdowy	6
Odpowiedzi redakcyi	6
Sprawozd. z targu zbożowego na Kleparzu	6
Kursa i Ogłoszenia	7 8

Losy włoskie Czerwonego Krzyża z r. 1885.

(Italienische Rothe Kreuz-Lose).

63. losowanie dnia 2 listopada 1901 r. w Rzymie.
(Telegram „Merkurego“).

A) Ciągnięcie premiowe:

Ser	Nr.	Lir.	Ser.	Nr.	Lir.	Ser.	Nr.	Lir.
2537	48	50	7421	5	50	10642	5	35.000
5325	22	50	9422	1	1000	11830	44	50
6148	6	2000	10581	36	50			

Wyplata powyższych wygranych poczynawszy od 9 listopada 1901. Dom wypłacający zatrzymuje tylko kupon premiowy, zwraca zaś wygrywającemu los, który następnie w ciągnięciu amortyzacyjnym wylosować się musi.

B) Ciągnięcie amortyzacyjne:

Wylosowano następujące 23 seryj: 157 322 728 1348 408 522 707 2024 240 799 897 3060 141 288 4895 5933 6112 852 7287 9861 10901 11062 318.

W powyższych 20 seryjach zawarte 1000 losów wypłaca się poczynawszy od 9 listopada 1901 r. kwotą 33 lirów; zwraca się zaś właścicielowi kupon pre-
miowy, który bierze udział w dalszych losowaniach
premiowych tak samo jak los.

Kwotę amortyzacyjną lirów 33.— wypłaca się netto 31.90 lirów.

Następne losowanie dnia 1 lutego 1902 r.

Tabela wypląt powyższych wygranych w kor:

Wygrana	Pod. 20%	Netto	Wygrana	Pod. 20%	Netto
35000	7000	28000	1000	200	800
2000	400	1600	50	10	40

3% losy węgierskie hipoteczne.

(3% ungar. Hypotheken-Lose.)

28. losowanie 25 października 1901 w Budapeszcie.

A. Ciągnięcie premiowe.

Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron	Ser.	Nr.	Koron
3139	10	100.000	1239	79	2000	2551	45	2000
269	60	4000	1183	82	2000			

Po 400 koron wygrały:

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Serya	Nr.	Serya	Nr.	Serya	Nr.
640	20	883	39	1455	88	1982	35	2305	46	3308	37
680	99	895	37	1848	47	2011	85	2425	63	3461	97
791	84	1423	92	1954	20						

Po 220 koron:

Serya 2583 Nr. 1—100.

B. Ciągnięcie amortyzacyjne:

Po kor. 200 wygrały: Ser. 623 Nr. 1—100, Ser 1161 Nr. 1—100.

Losy Brunświckie 20-talarowe.

(Herzoglich Braunschweig'sche 20 Thaler-Lose.)

116 losowanie seryj 1 listopada 1901 w Brunświku.

Wylosowano następujące 61 seryj: 181 183 238 318 385 672 713 1410 431 643 693 834 2219 254 325 425 450 509 661 975 3011 032 343 598 780 943 4201 414 422 508 695 5069 150 309 324 787 789 899 6108 437 669 7143 609 613 710 8027 248 379 687 766 809 9099 243 342 367 422 576 625 703 704 765.

Losowanie wygranych 1 lutego 1902.

Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874.*(Wiener Communal-Lose v. J. 1874).*

101. losowanie dnia 2 listopada 1901 w Wiedniu.

(Telegram „Merkurego“).

Wylosowano następujące 21 seryj: 2 166 169 255
308 312 641 888 1268 271 342 734 777 2098 168 193
521 836 848 877 917.

między temi wygrywają:

Serya	Nr.	kor.	Serya	Nr.	kor.	Serya	Nr.	kor.
2	20	500	641	73	500	1734	68	500
169	32	500	888	22	2000	1777	71	2000
	99	10000		79	500	2098	11	500
255	14	500	1268	86	500		65	2000
308	74	500	1271	48	40000	2168	79	500
312	41	2000		74	500	2917	60	2000
	60	500	1342	30	400000			

Wszystkie tu nie wymienione, w powyższych 21 seryjach zawarte losy, wygrywają po 300 koron.

Wypłata począwszy od 1 lutego 1902 r.

Następne losowanie dnia 1 marca 1902 r.

Tabela wypłat powyższych wygranych:

Wygr.	Pod. 20%	Netto	Wygr.	Pod. 20%	Netto
400000	79960	320040	2000	360	1640
40000	7960	32040	500	60	440
10000	1960	8040	300	20	280

Losy Kantonu Fryburg 15-frk. z r. 1866.*(Freiburger 15 Frks. Lose).*

Ciągnięcie seryj 15 października 1901 w Fryburgu.

Wylosowano następujące serye: 112 579 753 795
848 969 1125 262 846 865 985 2109 158 573 578
602 736 904 3008 386 606 702 824 931 4107 382
489 796 952 5117 303 338 410 617 647 681 770 909
920 987 993 6036 050 253 335 359 582 975 7019
091 297 508 629 690 825.

Ciągnięcie wygranych odbędzie się dnia 15-go listopada 1901.

4% listy zastawne galic. Towarzystwa kredyt. ziemskiego 56-letnie.*(4% Pfandbriefe des gal. Boden-Credit Vereins 56-jähr.).*

30 losowanie dnia 16 października 1901 we Lwowie.

Ser. I. po 20.000 kor.: 1322 763 961 3010 387 468.

Ser. II. po 10.000 kor.: 293 302 1009 219 2601 3322 772 4110 592 5244 732 6781 7400.

Ser. III. po 1000 zlr.: 248 531 638 763 879.

Ser. III. po 2000 kor.: 2077 421 3115 4403 727 5305 414 546 696 7437 956 8103 155 982 11298 627 752 943 12844 13228 14906 947 15612 16621 673 18766 19735 20383 21124 22038 463 532 23689 24522 25142 239 325 875 27347 432 28114 30372 392 607 721 31534 707 757 910 32393 575 959 33105 778 34053 543 35912 38059 259 283 39337 831 987 40301 42064 280 551 643 858 906 972 43054 885.

Ser. IV. po 500 zlr.: 107 254.

Ser. IV. po 1000 kor.: 720 1995 2113 547 995 4188 645 875 5156 453 481 499 823 9021 10322 11987 12023 13348 354 640 823 14550.

Ser. V. po 100 zlr.: 404.

Ser. V.: po 200 kor.: 1684 2706 983 3333 420 697 972 4565 703 5584 6704 8036 395 9306 448 529 564 10460 748 800 11645 13261 760 14308 15597 811 947 16111 891 17278 18135 222 499 925 951 19522 529 20226 436 505 21356 541 825 924 22051 271 846 23658 24469 25618 969 26130 244 295 363 467 757 27406 426 28943 29 649 910.

Wypłata od 31 grudnia 1901.

Losy państwowe z r. 1860.*(1860-er Staats Lose).*

81 losowanie premiowe 2 listopada 1901 w Wiedniu.

(Telegram „Merkurego“).

Z wylosowanych 1/8 br. 220 ser.: 62 117 319 438
460 750 785 902 914 936 992 1151 199 216 243 247
313 558 641 682 827 828 2054 069 265 344 361 408
478 525 661 835 877 3244 335 336 475 560 901 924
4158 183 199 357 394 450 480 533 684 740 759 920
971 5140 144 333 349 389 393 422 457 495 514 733
802 857 978 6089 107 182 308 540 627 7004 098 194
213 424 465 523 608 612 636 684 706 767 787 954
968 8060 063 091 235 430 522 527 709 716 876 878
942 959 998 9045 068 149 222 265 298 355 361 489
535 607 816 930 968 985 10011 027 096 139 223 303
555 600 632 735 853 981 11144 176 259 263 328 381
441 473 513 520 783 881 12006 128 224 369 419 508
615 682 690 731 795 13168 184 256 430 438 650 665
844 852 888 960 14008 118 141 202 313 386 393 421
431 443 614 626 641 679 764 876 890 952 15015 068
070 302 311 375 426 505 536 608 683 882 927 16044
104 179 289 312 315 477 560 647 720 966 17021 079
176 292 513 520 523 809 820 831 911 942 951 18232
373 469 523 687 885 889 995 19074 382 420 570 726
888 896 915 933 936 941 955 987

w y g r a ł y:

Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron
992	2	10000	7608	16	20000	15015	15	2000
1313	13	2000	8959	13	2000	15302	9	10000
1641	18	2000	9265	3	2000	15311	8	2000
	19	100000	9816	1	600000	15375	20	2000
2054	3	2000		16	2000	16560	4	10000
2265	7	10000	9930	10	50000	16647	7	10000
2344	10	2000	9985	10	2000	16720	6	2000
2361	15	2000	10228	9	2000	17021	8	20000
4759	18	2000	11176	14	2000	17513	20	2000
4920	9	2000		19	10000	17809	17	2000
5140	4	10000	11783	15	2000	17951	7	2000
5333	15	10000	13438	12	10000	18373	12	2000
5389	5	2000	14141	17	2000	18469	6	10000
5422	14	10000	14202	17	10000	19896	5	10000
7424	2	2000	14614	9	2000	19933	17	10000
	12	2000		16	10000	19941	2	2000
7523	15	2000	14890	10	2000			

Wszystkie tu niewymienione numera wylosowanych seryj nom. wart. 1000 kor. wygrywają 1200 kor., nom. wart. 200 kor. wygrywają 240 kor.

Wypłata począwszy od 1 lutego 1902 r.

Tabela wypłat wygranych w kor.

Wygr.	20%	Netto	Wygr.	20%	Netto
600000	119000	480200	10000	1800	8200
100000	19800	80200	2000	200	1800
50000	9800	40200	1200	40	1160
20000	3800	16200			

Losy po 200 kor. wypłaca się piątą częścią.

Restancye w „Roczniku finansowym“

Listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego Królestwa Polskiego.

(*Polnische Bodens-Credit-Vereins-Pfandbriefe.*)

Losowanie dnia 1 października 1901 w Warszawie.

4 i pół procentowe.

Litera A. Po 3000 rubli: Nr. 380 400 427 481 590
763 1189 325 342 519 844 2046 080 169 182 305 397 449
610 627 647 689 772 835 891 3023 063 091 379 550 4070
100 510 812 934 5093 398 401 547 551 574 592 674 807 808
6045 293 527 589 643 969 7073 276 316 406 519 672 763
805 843 8174 594 683 775 905 982 9158 238 280 291 541
546 555 710 788 822 858 10054 219 556 559 699 883 963
11173 264 416 445 488 768 868 12249 267 334 341 401
537 706 764 860 13098 153 456 482 491 506 785 14066
090 202 240 517 519 681 969 15016 149 593 719 960
16006 071 100 292 327 378 781 812 869 986 17253 526
539 689 770 18046 065 203 303 379 412 530 556 672 818
19016 079 241 267 298 341 527 687 763 773 880 974
20013 242 473 554 990 21025 080 114 331 420 435 482
611 634 782 872 896 22109 581 762 866 23010 018 019
028 035 048 084 159 219 270 364 429 440 493 765 786
24091 094 118 431 735 772 25046 132 539 552 720 807
961 26262 320 387 475 552 840 867 941 27033 046 063
315 317 451 488 944 983 28210 357 387 484 510.

Litera B. Po 1000 rubli: Nr. 30198 442 612 708
790 956 984 31022 379 425 444 32053 252 316 33112
269 326 379 415 536 704 714 781 34509 581 760 763 836
997 35096 101 112 279 309 423 452 477 594 914 36196
362 575 586 599 698 935 37038 064 075 135 333 376 401
541 568 654 781 789 849 975 38278 283 357 377 558 695
781 800 960 39101 270 285 354 472 522 604 40163 171
363 412 538 653 772 41064 076 145 468 622 708 709
42005 192 254 309 310 414 471 617 656 715 724 817 835
873 43025 027 220 334 391 410 555 670 734 993 44017
660 45132 206 248 251 287 357 602 688 46107 118 172
565 726 815 47237 386 444 876 48130 443 687 49052
127 398 499 506 666 839 50104 353 719 926 51108 161
318 506 840 958 989 52041 416 425 758 771 829 53098
146 604 641 54527 652 733 848 954 55059 083 131 233
296 313 397 421 645 728 770 787 904 56051 116 134 155
208 213 488 652 725 57108 373 588 609 704 745 58059
502 681 882 949 59042 162 180 309 436 439 528 704 722
798 60059.

Litera C. Po 500 rubli: Nr. 70041 050 091 161
283 285 312 553 560 653 675 829 71137 213 314 354 580
586 615 651 758 900 72137 164 208 268 366 533 836 945
73160 307 905 968 74050 121 249 388 395 826 75249
515 562 843 932 76262 285 433 588 678 802 849 891
77188 268 309 355 837 964 78024 080 158 201 285 416
773 832 897 79012 091 167 268 515 560 639 704 80261
266 467 694 749 81095 242 602 618 691 789 905 982 996
82033 227 270 289 293 318 324 530 614 633 843 83002
059 430 635 711 767 857 972 84062 098 150 190 306 413
501 573 827 85156 598 86133 201 422 449 598 864
87111 299 475 551 598 767 872 88014 100 153 563 726
770 837 982 89128 146 580 583 792 826 875 889 917
90172 398 605 641 642 810 818 955 91079 176 198 268
839 515 577 705 736 832 92030 101 205 445 466 619 640
002 93415 810 818 837 916 94118 300 358 434 512 549
800 809 814 907 95350 402 737 904 96082 488 491 652
97086 254 391.

Litera D. Po 250 rubli: Nr. 100804 853 899
101419 442 586 868 875 915 102033 035 487 492 600
718 963 103014 077 080 164 166 211 269 356 501 525 530
604 649 845 887 897 104290 358 658 105023 101 337 387
468 540 646 707 791 913 106473 749 801 864 944 107573
587 725 738 941 108164 184 297 368 474 536 676 698 748
771 109018 140 740 743 810 875 968 110012 100 240
254 368 598 643 817 934 111046 321 906 112279 349
651 916 113070 131 193 226 237 239 305 784 869 114479

661 907 115006 542 564 628 116112 203 330 400 558 584
716 117446 603 807 820 118308 568 678 757 119053
500 506 721 814 900 120043 260 331 666 761 121030 085
182 218 122248 336 468 581 792 797 123098 165 320 762
845 941 124108 211 337 562 733 752 758 901 968 986
125015 378 577 618 636 751 126080 123 207 319 546
839 127213 390.

Litera E. Po 100 rubli: Nr. 130101 507 567 956
131041 438 532 537 555 662 699 705 706 132054 371
476 655 673 876 952 994 133124 156 536 726 732 852
927 987 134138 192 416 547 631 793 911 135057 288
325 929 986 136215 263 316 327 410 690 713 774 979
137105 139 204 396 679 814 138263 368 543 608 784
987 139192 314 521 640 745 880 970 140148 174 132
197 311 494 141321 427 580 739 973 142084 107 195
260 440 822 937 143058 060 340 444 447 520 680 702
939 144001 021 169 268 317 419 576 885 145409 480
521 647 926 146160 161 509 607 631 147138 239 249
382 469 491 576 632 148006 305 384 458 770 888 905
149266 453 614 750 779 837 841 885 913 150088 131
557 151177 327 465 886 152075 289 303 752 872
153000 236 252 471 492 548 937 154231 289 377 500
679 783 155112 414 802 963 156037 195 225 255 276
403 407 644 654 658 765 986 157005 348 418 595 694
158220 324 506 803 159216 473 629 942 949 160020
059 251 287 553 681 946 161158 256 544 624 637 680
701 705 981 162551 686 695 784 788 983 163013 033
277 519 607 630 738 741 760 851 164007 155 222 287
834 410 495 695 723 754 165032 070 167 194 342 451
452 455 795 903 982 166033 078 285 470 802 840
167044 270 298 355 513 535 667 670 828 978 168102
135 152 419 633 169109 120 215 220 284 379 492 515 551
585 605 689 934 170271 558 650 734 933 171066 142
341 466 467 487 530 539 659 662 682 743 896 899 172113
140 262 278 566 659 835 845 173011 035 067 108.

4 procentowe.

Litera A. Po 3000 rubli: Nr. 1190 892 2137 218
519 568 579 906 3072 253 531 557 742 782 845 888.

Litera B. Po 1000 rubli: Nr. 25739 26061 295
787 997 27111 329 529 603 28204 257 445 500.

Litera C. Po 500 rubli: Nr. 60746 61767 784 803
62172.

Litera D. Po 250 rubli: Nr. 85901 962 86246 625
807 960 87156.

Litera E. Po 100 rubli: Nr. 120808 851 121782
927 122573 913 958 123340 464 124044.

Wypłata od dnia 9 (22) Grudnia 1901 r.

Listy hipoteczne galic. Banku hipotecznego.

(*Gal. Hypotheken-Briefe.*)

12 losowanie dnia 30 października 1901 r. we Lwowie.

4-procentowe.

Serya A. po 200 koron: Nr. 274 663 976 1265
600 657 957 2013 3258 440 4439 5152 855.

Serya B. po 1000 koron: Nr. 571 821 1653 868
2203.

Serya C. po 2000 koron: Nr. 589 844 1442 2988
3224 4487 552 634.

Serya D. po 10.000 koron: Nr. 411.

Serya E. po 20.000 koron: Nr. 235.

Wypłata od dnia 1 maja 1902 r.

Restancye zamieścimy w „Roczniku finansowym“.

4 i pół procentowe.

21 losowanie dnia 30 października 1901 r. we Lwowie.

Serya A. po **200** koron: Nr. 211 346 454 458 785
 972 **2119** 268 614 736 **3162** 477 554 908 **4093** **5449** 470
6161 569 851 **8106** 295 564 613 614 645 660 854 **9007**
 671 711 **10373** 837 934 **11532** 685 **12286** 362 452 473 479
 692 **13211** 385 404 581 **14295** 426 642 855 995 **15100**
 213 364 544 862 910 990 **16331** 439 489 584 **17943** **18026**
 034 299 426 620 632 834 886 **19117** 133 228 727 787 985
20015 548 610 845 **21207** 243 340 488 597 621 927 998
22280 376 416 499 513.

Serya B. po **1000** koron: Nr. 123 350 910 **1369**
 779 **2792** **3070** 886 **4010** 791 816 **5071** 212 954 888 **6289**
 629 841 **7098** 273 642 777 800 **8271** 326 512 547 735 **9290**
 569 730 824 906 **10001** 029 286 573 578 602 617 927 **11124**
 319 358 443 458 583 **12063** 086 123 204 258.

Serya C. po **2000** koron: Nr. 123 322 361 377 647
 782 949 961 **1531** 766 854 930 933 **2058** 155 295 443 633
 749 933 951 990 **3150** 394 401 602 929 **4032** 134 287 297
 301 362 453 458 492 850 958 978 986 **5221** 386 690 746
 759 791 852 936 **6162** 372 685 **7111** 300 493 553 563 866
 944 **8310** 715 859 929 **9044** 363 409 703 897 **10023** 530
 554 782 820 **11510** 549 633 719 **12093** 107 239 489 693
 871 **13000** 421 518 703 708 739 752 931 988 **14790** 826
 877 **15014** 038 154 223 253 418 433 492 530 749 **16195**
 395 499 789 **17656** 779 891 **18066** 090 122 293 428 614 827
 935 **19296** 394 610 651 675 865 875 **20046** 373 435
 768 900 **21053** 147 283 585 812 **22069** 088.

Serya D. po **10.000** koron: Nr. 236 666 791 888
1128 751 779 **2017** 085 496 550 662 879.

Serya E. po **20.000** koron: Nr. 113 607 773.

Wypłata od 1 maja 1902 r.

Restancye zamieścimy w „Roczniku finansowym“.

4% listy likwidacyjne Królestwa Polskiego.

(4% poln. Liquidations-Pfandbriefe.)

Ciągnięcie dnia 1 września 1901 r. w Warszawie.

Po **1000** Rs.: 57—61 199—253 3092—106 203—
 257 4289—352 5053—123 184—230 6241—303 737—
 55 814—49 9122—33 178—218 732—88 939—54

Po **500** Rs.: 1556—610 2444—91 3053—121
 4921—5 5057—100 225—32 300 360—8 8008—43
 117—30 948 9106—63 725—98 10443—54 506—622
 704—30 757—83 11317—446 13060—98 172—82 549
 —625 14680—754 17076—117 188—279 687—90 830
 —85 18096—125 337—68 434 19253—331 20942—98
 21001—7 25113—77 715—48 812—59 27616—53 693
 716—36 28478—98

Po **250** Rs.: 764—837 1053—127 142—75 228—
 60 2337—85 548—601 821—32 898—979 3043—91
 4081—147 859—920 942i 613—717 729—768 10442
 —507 677—703 767—73 909—24 11068—84 130—99
 13748—75 782—817 826—905 15311—66 497—501
 581—621 693—719 770 16127—66 239—69 274—91
 368 500—603 18564—607 672—5 799 873—5 19750
 —2 886—914 983—93 20000—14 569—83 658—61
 734—81 24626—88 819 939 947—68 25635—68 734
 —69 799 876 947—97 26001—19 29291—321 355
 399—420 30722—840 918—28 977—89 31065—7 144
 —46 32413—70 34385—433 36278—321 574—84
 40127—58 229—55 42615 92 44191—216 346—430
 507—654 46283—357.

(Dok. nast.)

Wychowanie młodzieży w duchu handlowo-przemysłowym.

Zjazd przemysłowy w Krakowie, sam dla siebie poważny i wielki, z natury rzeczy miał charakter czysto teoretyczny. Przyszłość dopiero okaże, czy inicjatorzy zjazdu nie ustaną w pracy, czy kraj cały nareszcie się otrząśnie z apatyi i siłą swej woli poprze pionierów, czy też się skończy na referatach, uchwałach i bankietach.

Roboty inwestycyjne, budowa kanałów i kolei, regulacja rzek i potoków — to pierwszy etap na drodze do ideału uprzemysłowienia Galicyi. Część robót tych z wiosną się rozpocznie. Teraz trzeba kupić żelazo, póki gorące. Zapal naturalny u jednych, powinien wyprzeć zapal sztuczny u drugich i objąć coraz szersze kręgi społeczeństwa. Prasa powinna teraz wkroczyć. Jej zadaniem jest wywołać dyskusję przemysłową, jakiej dotychczas nie było w kraju. Niech głos zabiorą wszyscy.

Tylko ogólna dyskusja i ogólny zapal mogą się przyczynić do wzmocnienia prądu. Niechby się udało w wir jego porwać choćby dziesiątą część ludności kraju, a suma ich zapalu, zdolności i woli będzie w stanie przelamać bierność społeczeństwa, chłód sfer miarodajnych, lenistwo kapitałów i tchórzostwo ich posiadaczy.

W tej myśli pozwalam sobie dorzucić kilka uwag o potrzebie wychowania młodzieży w duchu, że użyję tego wyrazu, handlowo-przemysłowym.

U nas w kraju przecenia się wartość inteligencji względnej, inteligencji patentowanej. Ktoś, nazwijmy go X., ma doktorat medycyny, a Y. słuchał wykładów prawa międzynarodowego, otóż niemal powszechnie jest u nas zdanie, że to są ludzie inteligentni, lepsi, wyżsi od takiego, który ukończył tylko parę klas gimnazjalnych, albo od tego, który wprawdzie był za granicą, ale kształcił się na garbarza, czy też na fabrykanta świec, czy smarowideł i ci ostatni w stosunkach towarzyskich czują się postponowanymi. Sytuacja towarzyska i społeczna pierwszych zaślepia miliony małuczki i nie pozwala im na obranie tej drogi dla siebie i swych synów, jaka odpowiada ich zdolnościom wrodzonym. Fakt, że synowie kupców, rolników, drobnych przemysłowców i t. d., garną się do t. zw. zawodów wolnych, do których 90 procent z nich nie czuje wcale powołania — jest najsmutniejszym objawem na tem polu. Do rzadkości należy u nas handel poważniejszy, przedsiębiorstwo przemysłowe lub wreszcie warsztat rzemieślniczy, któryby w dwóch lub trzech pokoleniach należał do jednej rodziny. Tyle się na ten temat pisało, a jeszcze więcej mówiło, a jednak zmiany na lepsze nie ma.

Nie będę powoływał się na Niemcy, ani Prusaków za wzór stawał, jak się winno wychowywać dzieci i jakim zawodom je poświęcać; a jednak oni mimo wadliwego systemu szkolnego, wychowują się na coraz dzielniejszych kupców i przemysłowców i powoli ale systematycznie opowiadają targi i rynki handlowe świata. A tajemnica ich powodzenia leży w tem, że prawie od wieku nauczyli się rzemiosło, przemysł i handel cenić na równi z nauką, sztuką, wiedzą. Podczas gdy u nas systematycznie się podkopuje zawody pierwsze i podporządkowuje się je drugim, to w Niemczech i Anglii one są w zupełnej z sobą harmonii. Zrozumiano tam, że nauka, wiedza, wynalazki przyczyniają się do ekonomicznego podniesienia kraju, i że z drugiej strony bez dobrobytu, handlu światowego i eksportu przemysłowego, na niebys się zdały wynalazki, wiedza by miała wartość tylko idealną, a nauka pozostałaby czemś martwym.

Jednym z powodów, w wielu wypadkach prawie jedynym, dla którego nasi rzemieślnicy, kupcy i przemysłowcy zmuszają swych synów do kończenia gimnazjum, zamiast ich po paru latach nauk gimnazjalnych oddać do handlu czy przemysłu, jest służba wojskowa. Trzyletnia służba wojskowa wogóle, a dla jednostek, przyzwyczajonych do wygodnego trybu życia w szczególności,

jest ciężarem dużym. Przytem ambicya ludzi z lepszych sfer towarzyskich cierpi wielce na służbie trzyletniej razem z ludźmi nieokrzesanymi, a życie koszarowe nie każdemu odpowiada i odpowiadać nie może. Zrozumieli to ustawodawcy i zaradzili temu przez t. zw. prawo jednorocznej służby przy wojsku. Aby to prawo uzyskać, t. j. by nie służyć trzech lat przy wojsku, setki jednostek wykolejają się, poświęcają się zawodom dla siebie nieodpowiednim, nieproduktywnym. Trudno bowiem, wobec naszych uprzedzeń, małostkowości i zapatrywań, mieć za złe młodemu człowiekowi, że mając ukończone gimnazjum, woli być lichym urzędnikiem, lekarzem bez pacjentów, aniżeli dobrym kupcem. lub właścicielem prosperującego warsztatu. To się nie zgadza z naszym zaściankowym poglądem na świat, nie się dziwi więc, że młodzi ludzie, dla których egzamin dojrzałości był tylko środkiem do uzyskania przywileju służby jednorocznej, po uzyskaniu patentu nie chcą patrzeć za siebie, tylko spoglądają przed siebie.

Zdaje im się — a to znowu wina społeczeństwa — że ośmioletnia nauka poszłaby na marne, gdyby jej nie sruktyfikowali w urzędzie lub na ławie uniwersyteckiej. Mnożą się więc zastępy niepowołanych obrońców prawa, niezdolnych biurokratów, lekarzy bez głębszej wiedzy zawodowej i t. p. W ten sposób obawa przed trzyletnią służbą wojskową odciąga tysiące jednostek od zajęć praktycznych i ludzie młodzi, bez zdolności do nauki, a z talentem do rzemiosła czy handlu, siedzą latami po gimnazyjach, na utrapienie nauczycieli i ku własnemu ewemu niezadowoleniu. Uczy się więc młody człowiek przez lat ośm (jeżeli nie więcej) greki, łaciny, formulek algebry, krytalografii itp., byle tylko miał prawo służyć tylko jeden rok przy wojsku. A jeżeli już raz zdał tę maturę, to szkoda byłoby iść do sklepu — tak konkludują. A tymczasem ojcowie nie mogą rozwinąć przedsiębiorstw, zatrudniają u siebie obcych, całe ich doświadczenie, włożone w interes, czy fabrykę, idzie na marne, bo synowie uczą się medycyny i męczą się nad kodeksami...

Tak zwana „Intelligenz-Prüfung“ nie odpowiada celowi, bo nauka jest kosztowna i nie każdemu dostępna. Zostają akademie handlowe, dające prawo jednorocznej służby, ale te również nie każdemu są dostępne, nauka trwa bowiem siedm do ośm lat (razem z wymaganem niższem gimnazjum). Pozostaje więc środek jedyny. Oto należałoby podobnie — jak to jest w Prusiech — zniżyć census, wymagany do osiągnięcia prawa jednorocznej służby przy wojsku. Jakżeby inaczej wyglądało nasze społeczeństwo, nasz kraj cały, gdyby prawo jednorocznej służby np. już po czwartej klasie gimnazyalnej dla jednych było bodźcem do ukończenia niższego gimnazjum, a drugim pozwalało po czterech latach nauki w szkole średniej poświęcić się rolnictwu, handlowi lub przemysłowi!... Rzecz to na pozór drobna, ale w skutkach wielce poważną być może. Państwo ani pośrednio, ani bezpośrednio nie straci na tem, jeżeli młodzieńcom o ukończonem niższem gimnazjum pozwoli służyć rok zamiast trzech lat, bo młodzieńcy ci, jako posiadający lepsze od reszty zaciętych wykształcenie, w ciągu roku podolają przepisany dyscyplinom wojskowym — a kraj zyskałby bardzo wiele.

Jak długo społeczeństwo nie dorośnie do tej wyżyny, na jakiej stoi w Anglii, gdzie na drabinie społecznej pierwszy szczebel zajmuje przemysłowiec lub kupiec, nie, jak u nas, biurokracya — tak długo potrzeba środków, by stworzyć takich ludzi. A gdy się stworzy ludzi na polu rzemiosł, czy handlu, tó się znajdą potem i inni, odpowiedni do wielkich prac przemysłowych.

Wiktor Chajes.

Kronika handlowa.

Smutny koniec akcyjnej garbarni w Rzeszowie. Walne zgromadzenie akcyjnej garbarni w Rzeszowie uchwaliło wydzierżawić fabrykę p. Emilowi Blumowi na lat 12 za

czynszem kor. 5500 rocznie. W ciągu ostatnich 6 miesięcy poniosła fabryka straty w kwocie 25.741 koron.

Gal. bukow. Towarzystwo dla przemysłu cukrowniczego w Przeworsku wydziela z czystego zysku 407.333 koron za rok administracyjny od 1 lipca 1901 7% dywidendy. Bilans jest pomyślny, zarząd był jednak zmuszonym z powodu budowy nowej fabryki i trudnych warunków zbytu przeznaczyć 92.000 koron dla funduszków rezerwowych. Za rok 1899/1900 wynosiła dywidenda 7%, za rok 1898/1899 18 procent.

Huty żelazne w Hucie Bankowej (Dąbrowa), które zatrudniały dotychczas 1000 robotników, zaprzestały całkowitą produkcję na miesiąc.

Optymizm i pesymizm na giełdzie. W ostatnich dniach mnożą się obliczenia o rzekomych wielkich stratach na giełdzie. Porównując bowiem najwyższe kursa z najniższymi zapominają, iż tylko małe ilości efektów nabyte zostały po najwyższych kursach i tylko małe ilości po najniższych kursach sprzedane. Przeciwnie, publiczność ma przeważającą liczbę papierów po kursach niskich i sprzeda prawdopodobnie po lepszych cenach, niż je obecnie mamy. Tak samo się rzecz ma w razie raptownej zwwyżki kursów. Nie wolno wówczas rachować na wysokie zyski i nawet na takiej podstawie obliczać swoje wydatki codzienne, gdyż realizacya papierów jest często połączoną z dotkliwymi stratami kursowemi.

Wielki los loteryi pruskiej, 500.000 marek, przypadł na rzecz skarbu, gdyż właściciel losu, bogaty kapitalista, zgłosił się po wygraną parę dni później. Wygrane bowiem tej loteryi nie podjęte w ciągu trzech miesięcy po ciągnięciu przepadają.

Losy Bari. Gmina miasta Bari zawarła nareszcie umowę, iż za losy zapłaci po 60 lirów. Umowa ta musi być potwierdzoną przez posiadaczy losów.

Pocztowa kasa oszczędności zniżyła stałą wkładkę posiadaczy kont z 200 koron na 100 koron, a to celem umożliwienia szerszej publiczności przystąpienia do tej ważnej instytucji, posiadającej doniosłe znaczenie dla kupców, gdyż ułatwia bardzo manipulacyę pieniężną.

Akcyjna fabryka wagonów i maszyn w Sanoku nie wydziela za rok administracyjny od 1 lipca 1900 do 30 czerwca 1901 żadnej dywidendy. Smutny ten wynik spowodował ogólny zastój, głównie zaś za wysokie ocenienie inwentarza przy poprzednich bilansach. Dyrektor Misiągiewicz skonstatował deficyt w kwocie 127.000 koron, który przy kapitale akcyjnym 2 mil. koron jest bardzo znaczny. Kto znał sposób przemiany tej fabryki na towarzystwo akcyjne, ten się dzisiejszemu biegowi interesów nie dziwi. Już w zeszłym roku przy omówieniu bilansu krytykowaliśmy sposób bilansowania tego towarzystwa.

Dziesięć-koronówki w złocie. Ażeby zapobiedz wielkiemu brakowi drobnych pieniędzy, Bank austro-węgierski zdecydował się za pozwoleniem rządu, puszczać w obieg także dziesięć-koronówki w złocie. Pieniądz ten, który dotychczas rzadko był widzianym, był zawsze w poszukiwaniu, płacono od 20 do 40 halerzy ażo od szutki. Naturalnie, iż obecnie bank się postara, aby przez wypuszczenie większej ilości, zapobiedz handlowi temi monetami.

Bankructwo Banku budowlanego i kredytowego ziemskiego w Odenburgu. Niemiłe wrażenie wywołało zawieszenie wypłat powyższego węgierskiego banku, którego dyrektor Schladerer odebrał sobie życie. Bilanse tego banku były od szeregu lat fałszowane. Nietylko kapitał akcyjny, 480.00 koron jest stałony, ale i wierzyciele tego banku, między innymi także banki wiedeńskie, tracą 3 miliony koron. Zajścia te przypominają najnowsze szwindle w Niemczech i wywołać muszą nieufność do licznych małych prowincjonalnych banków węgierskich.

4% austriacka renta koronowa. Grupa rothschildowska objęła od rządu dalsze 20 milionów koron 4% renty austriackiej koronowej po kursie 94 za sto. Renta ta wyprzedaną zostanie z wolnej ręki, a nie w drodze subskrypcyj.

Przegląd giełdowy.

Senzacją dnia na giełdach było ujawnienie zawikłanej sytuacji kolei południowej. Kolej ta, łącząca Wiedeń z Tryestem, tj. najruchliwsza linia z dochodem rocznym 100 milionów koron, płaci teraz za stare grzechy. Wypuszczono bowiem przy budowie 3% priorytetu po kursie około 50, które przy wylosowaniu podwójnie, 100 za 100, się wypłaca. Do tego przybywają niesłychanie wysokie podatki austriackie, które zmuszają obecnie zarząd do obmyślenia potrzebnych środków na oprocentowanie priorytetów. Naturalnie, iż na dywidendę dla akcjonariuszy za rok bieżący liczyć nie można. Zdaje się, iż właściciele priorytetów zgodzą się na przedłużenie amortyzacji do końca trwania koncesji, tj. do roku 1969. Rewelacje te spowodowały spadek priorytetów tej kolei z 340 na 305 i akcji z 78 na 64.

Drugim ważnym wypadkiem były prośby rozmaitych przedsiębiorstw przemysłowych o robotę. Skutki zastoju i konkurencji zagranicznej dały im się we znaki, a widoki na przyszłość mimo znacznych zamówień państwowych nie różowe.

Z powyższych powodów zapanowała na giełdzie ogólna apatia. Kursa wszystkich akcji dość znacznie się obniżyły, zwłaszcza akcji towarzystw, zajmujących się wypożyczaniem wagonów, z powodu znacznych zamówień nowych wagonów. Akcje międzynarodowego towarzystwa wypożyczania wagonów spadły z 940 na 900, powszechnego z 945 na 920 i pierwszego z 288 na 268.

Akcie kolejowe, z wyjątkiem lombardów, nie wykazują ważniejszych zmian kursowych. Akcje tramwaju elektrycznego wiedeńskiego spadły z 253 na 245 z powodu nałożenia kary 410.000 koron za nieregularne funkcjonowanie wozów. Przeważa jednak pogląd, iż jest to tylko presja gminy w celu tańszego nabycia przedsiębiorstwa.

Wprost niezrozumiałym jest ponowny spadek akcji węgierskiego banku dla handlu i przemysłu. Zarząd oświadczył, iż byt banku jest zapewniony, fundusz rezerwowy wprawdzie stracony, ale kapitał akcyjny nienaruszony. Mimoto spadły te akcje ponownie z 90 na 58 koron na 200 koron nominalnej wartości. Wprawdzie ogromne kapitały tego banku są zaangażowane w naftowych interesach rumuńskich, nie sądzimy jednak, ażeby te kapitały były stracone.

Papiery lokacyjne w usposobieniu lepszym. Podniosły się renty i priorytety o $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ procent. Z walorów galicyjskich spadły listy zastawne ziemskie z 90.60 na 90.25, natomiast podniosła się pożyczka krajowa, których kupony dziś są płatne z 92.20 na 92.50.

Losy są wciąż poszukiwane. Podniosły się państwowe z roku 1864 z 214 na 217, Zakładu kredytowego ziemskiego I i II em. po 3 kor., kredytowe z r. 1858 z 398 na 401, miasta Lublany z 65 na 67 i austriackie czerwonego Krzyża z 46.50 na 48. Słabo trzymają się losy tureckie z powodu zatargu Turcyi z Francją.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu.

Kraków 29 października.

Korzystniejszą notowania na targu wiedeńskim i pęsteńskim, jak również niewielkie jeszcze dowozy przyczyniły się do ożywienia targu na Kleparzu. Młyny okazywały większą chęć do kupna, co spowodowało podniesienie się cen pszenicy i żyta o 5 do 10 h. na 50 cent.

Płacono: pszenicę białą od 8.25 do 8.50 kor., czerw. od 8.15 do 8.50 kor., żółtą od 8.15 do 8.45 koron, żyto od 7.— do 7.50 kor., jęczmień browarny od 6.75 do 7.25 kor., na paszę od 5.90 do 6.25 kor., owies 6.50 do 6.80 koron. Wszystko za 50 kgr.

Odpowiedzi Redakcyi.

Redakcyja »MERKUREGO« odpowiada chętnie i bez jakichkolwiek kosztów na wszelkie zapytania, wchodzące w zakres spraw finansowych giełdowych, gospodarczych i asekuracyjnych. — Redakcyja uprasza o korzystanie z tej rubryki.

Amator losów. Jako najkorzystniejsze uważamy obecnie nabycie losów cisańskich 4%, których kurs 291 jest wobec najmniejszej wygranej 240 koron, wypłaty wszelkich wygranych bez potrącenia i absolutnej pewności, stosunkowo niski. Losy te są państwowe. Następnie polecamy losy kredytowe z r. 1858, których kurs był zawsze o kilka koron wyższy od losów państw. z r. 1864, podczas gdy obecnie notują o 30 koron niżej i losy państwowe z r. 1860 po 500 zlr. nom. wartości.

K. D. O ile dotychczas odradzaliśmy od nabycia akcji kolei południowej (Lombardów), uważamy obecnie nabycie tychże przy dzisiejszym kursie 63 koron za akcję, jako nierzykowne i przypominamy, iż nawet za akcje morawsko-szląskiej kolei centralnej, które były uważane jako bezwartościowe, gdyż kolej ta nawet obligacji pierwszeństwa oprocentować nie mogła, zapłacił rząd przy wykupnie tej kolei po 40 koron za akcję.

I. F. w H. Wiedeńskie towarzystwo kolei elektrycznej nie wydziela w tym roku zaliczki na dywidendę roku bieżącego. Kupon nr. 5 będzie tedy w kwietniu roku przyszłego razem wypłacony z kuponem nr. 6.

M. F. w N. Wobec tego, iż ceny papierów na tych kwitach ratałnych policzone są podwójnie, wyszukamy tedy bardzo wielki, polecamy zaprzestanie płacenia dalszych rat i udać się celem wydobycia choć części zapłaconych kwót do austriackiego konsulatu w Monachium. Do dalszych listownych wyjaśnień jesteśmy chętnie gotowi.

Następny numer wyjdzie w sobotę, d. 16 listopada, wieczorem.

Najtańszy los!

Losy węgierskie Josziv (Dobre Serce)
40.000 koron.

Ciągnięcie już dnia 15 listopada 1901 r.

Losy po 9 kor. poleca

Kantor wymiany Braci Eibenschütz w Krakowie.

Koncesjonowany dom informacyjny
Braci Eibenschütz w Krakowie,

Rynek gł. 5 udziela dokładnych informacji o stosunkach kredytowych kupców i osób prywatnych

Stow. Stolarzy w Kalwaryi Zebrzydowskiej

zarejestrowane z ograniczoną poręką

poleca swe wyroby w zakresie **stolarstwa meblowego po bardzo przystępnych cenach.** Przy odbiorze większej ilości stosowny o p. s. t. — Cenniki ilustrowane na żądanie gratis i franko.

Promesy „Merкура“
Boden-Credit I. emisji po 4 kor.

Ciągnienie 16 listopada.

Główna wygrana **90.000** koron!

Węgierskie hipoteczne po 4 kor.

Ciągnienie 15 listopada!

Główna wygrana **70.000** koron.

Węgierskie premiowe z roku 1870

na cały los 10¹/₂ kor. na pół losu 6¹/₂ kor

Ciągnienie 15 listopada!

Główna wygrana **200.000** koron.

Wszystkie 3 promesy razem tylko 17 kor. 50 hal.
jakoteż losy oryginalne po kursie dziennym

poleca KANTOR WYMIANY

Braci Eibenschütz w Krakowie, Rynek gł. 5.

Dyrekcja Kasy zaliczkowej w Załoścach

donosi Szanownej P. T. Publiczności, że na podstawie statutów, uchwałą c. k. Sądu obwodowego jako handlowego w Złoczowie z dnia 12 sierpnia 1901 do l. 212 do wiadomości przyjętych, otworzyła swe biura w dniu 22 października 1091 i z tem dnem rozpoczęła swą czynność.

Równocześnie podajemy do powszechnej wiadomości, że w Załoścach innej firmy zarejestrowanej nie ma, i że była „Towarzystwo Kredytowe w Załoścach“ od kilku lat zlikwidowało i węcęj nie istnieje.

XXXIV. ces. król.

Loterya państwowa

16404 wygranych w gotówce.

Ciągnienie nieodwołalnie 12 grudnia 1901 r.

Główna wygrana:

: 200.000 koron :

Cena losu **4** korony

2 losy 7 kor. 50 hal., 5 losów 18 koron,

10 losów 36 koron

sprzedaje i wysyła oplatnie

KANTOR WYMIANY

Braci Eibenschütz w Krakowie

Rynek główny 5.

Bibułka odznaczona najwyższą nagrodą na wystawie światowej w Paryżu 1900. Tutki cygaretkowe odznaczone złotym medalem na wystawie przyr.-lek. w Krakowie.

Zakład przemysłowy wyrobów papierowych oraz tutek cygaretkowych

„NORIS“

Władysława Bełdowskiego magistra farmacji i chemika w Krakowie.

Dla łatwego wyboru tutek polecam :

Tutki białe „Noris“	do tytoniów
„ „ „ z wata	lekkih
„ kukurudzowe „Maïs Numa	i specjalnych
„ „ „Maïs Albert“	
„ „ „Maïs de Paris“	do tytoniów
„ „ „Maïs Wallis“	
„ egipskie „El Maur“	specjalnych
„ „ „Offic. Club“	

— Na żądanie wysyłam darmo i oplatnie okazy tutek. —

I dąc z postępem i rozwojem przemysłu i chcąc zaspokoić wszelkie wymagania P. T. palących papierosy, wprowadziłem tutki „Noris“ udoskonalone, tem się odznaczające, że papieros zapalony nie gaśnie szybko, nie naciąga tłuszczem, a wskutek tego całego papierosa można smacznie wypalić.

W ogóle zwracam uwagę na tutki białe „NORIS“ i kukurudzowe, odznaczają się bowiem chłodnym i łagodnym dymem, nie wpływają ujemnie na zmianę smaku i zapachu tytoniu, a to jest ich bardzo wysoką zaletą, że nie drażnią krtani i nie pobudzają wskutek tego do kaszlu.

Liczne uznania, jakie ciągle odbieram są najlepszym dowodem niepospolitej jakości moich wyrobów ----

Do nabycia w handlach i trafikach Główny skład na Lwów i wschodnią Galicyę: W składzie osobliwszych gatunków tytoniu i cygar,
ul. Karola Ludwika.

PP. Kupcom i Cukiernikom polecam worki papierowe i pudełka na cukry po bardzo niskich cenach.

Z wysokiem poważaniem
Wł. Bełdowski. magister farmacji i chemik.